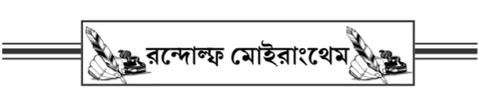

অচুম্বসিবু লৈরিবৰা - ৯৬

ডা. এল শশীকুমাৰ, যুৱেশ্বৰ

নৃশিৎ শিংতনা উনা খক লেংদে, উনা লেংলকপা হায়বাসি মশক উদবা নৃশিংনা মীয়ামদা তল্পমদবা ওঁজৱবসু কৱিগুস্তা খৱদি তৌৱে হায়বাসি উনা লেংলকপা অদুনা মৱোমদোম তাকচৱকপনি। গুসি ফাওবা লাইনসু, মীনসু খঙনৱৰা গাভৰনি। মীওঁইবনা গুসি ফাওবা ময়েক শেংনা খঙনৱৰা শানা শিবনা খোঙ্গুলদা, মীনা শিবনা চিনাদনি হায়বাসি ককনীংগুই লৈতনা চুল্লবনি। পোলিটিকেল পাৰ্টিশিংনা গুসি ফাওবা অচুম্বা অশেংবা থবক ওঁইনা পাঙথোক্তৱদগী লৈবাক ঈৰাং হৌৱকপনি। লৈবাক ঈৰাং হৌৱবদি ঈৰাংগী যৌবুৱেই, ঈৰাং লুচিবংশি খৱদি নুংগুইহৌই। মসিসু ওস্তোক্তা ৰাহহ্ৰোক লৈবা নুং-পানগী মীয়াম্মা খঙনৱৰা ৰাফম অমনি। পোলিটিকেল পাৰ্টি খুদিংমক মতম মতমগী গ্ৰাস ওঁইবসিনা ওস্তোৱকপা মতমগী চহ্নেবানি।

মসি পুম্মক মীয়াম্মা তৰু তশেংনা খঙনৱৰা গাভৰনি। মীওঁইবদি গুসিগী ২ ১শুবা চক অসিদা মীংনা উবা লাই হায়বদুনি। মীওঁইবা ঐথোয়না তশেং তশেংনা খঙনৱৰা উনৱৰা গাভৰনি। খৱদং পঞ্জৱবদা চহী খৱগী মমাঙদা থাজ-থাজদ্বৰা যৌদোক ৰাথোক মশীং খঙদনা থোকপ্ৰে। যৌদোকশিং অদুগী অচুম-অৱান গুসি ফাওবা লৈবাক মীয়াম খঙনা মৱালগী মতিক চাবা চৈৱাক কনা-কনানা কদাইদা পীত্ৰবগে? ইন্দিয়া পুম্মৱুৱা খঙনৱৰা মনোৱমাগী মীহাং, চাংমী চনু ৱোজকী মীহাং, তম্বফানাগী মীশি, নিলম পঞ্চতায়গী মীশি, মসিগী মখজা লালহৌবা নহাৱোলশিংগী মীহাং অমদি লংলা লংজিন গুসি ফাওবা লৈবাক মীয়াম খঙনা ফোঙদোক্ৰবসিবু কৱস্তা নুংগী ওঁইবা অৱোনবা যৌশিলনো? অসিগুস্তা যৌদোক ৰাথোক কয়া মশীং খঙদনা মতম-মতমগী লৈগাক্ৰা লোংশিন্দুনা থম্মৱকথিবা মশীং খঙদনা লৈশ্ৰে। মসিগী মখজা নীংবা কাযবা নহাৱোল কয়াগী পুসি কয়াসু মতম-মতমগী লৈগাক অদুনা খঙহন-উদ্বন্দনা নমশিন্দুনা থশ্ৰিশ্ৰে হায়বসি খঙনা-খঙনা গুসি ফাওবা মীয়াম নীংবা কাযনা ফোঙদোক্ৰা লৈনৱি। নাকল অমৱোমদনা মতম-মতমগী লৈগাকলোয়শিংনা চহী মগাওং মন্দি ৰুইহৌবা, চহী মগাওং এম এল এ ওঁইহৌবশিংনা পুসিদি অমুক্তং ফাওবা তানশিনবা গুল্লৱেইদবা মৱল-মথুম তানশিলনহৌবা কয়া লৈতবা নভ্ৰে। অসিগুস্তা লৈগাক অসিগী মখাদা মণিপুৱগী মীওঁই লিশিং কয়া গুসি ফাওবা খাঙলি। মখজা খৱদং পঞ্জপ্ৰবশিং অসি নভবা অৱোনবা মীহাং, অৱোনবা মীশি কয়াসু মশীং খঙদনা লৈতবা নভ্ৰে। মসিবু অচুম্বা লৈগাকী অচুম্বা ৰায়েল অমৱা? মসিদা পাদ্ৰল-খৌনা-লিংজেল পানবা মীশক অমক্ত লমদমসিদা চোঙথোৱক্তবা হায়বসি অচুম্বসিবু লৈৱিৱা হায়না থিজৱকপা চহী কুমওন ২ ৫গী মখজা হৌজিনশ্ৰে। ‘অচুম্বসিবু লৈৱিৱা’?

নীংশিংবা থোকত্ৰিঙে মীকু গুগী লাইৱেশ্বা লাইৱেশ্বীশিংগী মশীং থিঙমত্ৰবা খৃংশেম কয়ানা য়ুনিভৰ্স অসি মখল মখলগী খৃংশেম কয়া শেশ্মী হায়বাসিমদি পুম্মৱুৱা যানৱৰা ৰাফম ওঁইফম থোকই। য়ুনিভৰ্সকী মনুং চন্না লৈৱিবা মালেম অসিদা ঐথোয় কুচু মান্দৱা মখল মখলগী লোল ময়াম অমা তিৱদবা মীওঁই কয়া অমসু খুঁ দামিৱাৰি। মীওঁইবা ফুৰুপ খজ নভবদা শা-গা, উচেক-ৰায়া কয়া, উপাল-ৰাপালনাচিবা তাইবঙ মীওঁইবনা থিজিনবদা খঙবা গুল্লৱেইদবা লাইৱেশ্বা লাইৱেশ্বীশিংগী খৃংশেম অসি গুসিগী চাওখংলে হায়ৱিবা তাইবঙ মীওঁইবশিংনা থিজিল্লগা ফংলকপা হায়বাসিমদি ওঁইথোক্ৰেইহবনি।

‘ওঁৱজিন ওফ টবলা’ টবলা কৱন্না ওঁইৱকথি : মালেমদা লৈৱিবা মীওঁইবা ফুৰুপ খুদিংমক্ৰা খঙই মদুদি মৈ, ঈশিং, নৃশিং, লৈগাপ অমদি অতিংগা ইন্দিয়াগী কোনুং ন্যু শেল্লিগী Saket a Garden of five senses কৌবা মফম অমা লৈ। নৈনজৰিবা ৰাফম হায়বদি ওঁৱজিন ওফ টবলা ফোঙদোৱকপা তাৱবদি গুমংগ লৈতনা চাউন্ত্ৰবা য়ুনিভৰ্স অসিদগী কৱিগুস্তা পোংশক অমক্তা সোলৱ সিষ্টেম অসিদা চঙলভ্ৰে। মৱম অসি লৈবনা সোলৱ সিষ্টেমদা ফংলিবা পোং ময়াম অসিনা অমগা অমগা পুনশিৱৱগা নংত্ৰগা খাইদোক্ৰৱগা অদৌ অদৌবা পোংশিং শাবা হায়বসি লাইৱেশ্বা লাইৱেশ্বীশিংগী য়াম্মা য়াইফৱবা খুদোলশিংনি। মীওঁইবনা হৌজিক ফাওবা শাৱকপা পোংশিং অমদি মীওঁইবগী মমিংশিং অসি মতম মতমগী ওন্দুনা লাকপা অসি মীওঁইবগী হীৱম (কলচৱ) খুদিংমক্তা চহ্ননুনা লাকই। খুদম ওঁইনা পঞ্জৱবদা মৈতৈশিংগী মমিংশিং অসি খাগেশ্বা

(খাকিগুস্তা), খেললৈ নোংনাং তেলহৌবা, কাংবনচিংবা মতম অমদা কৌনৱম্বদগী গৱিৰ নৱাজ (লায়ৱবশিংবু খৌজালবিবা) টিকেদ্ৰজিং, কুল্লচদ্ৰ, তোস্তা, চাওবা, ইবেতোস্তী হৌজিল্ল অমুক লৈশ্ৰেশ্বী, য়াইফবী, তেলহেবনচিংবশিংদা ওঁইল্লকপগুম টবলাগী মমিং অসিসু অসুম-অসুম ওল্লভুনা গুসিদি টবলা হায়বা শিংখানৱৰা Percussion Musical Instrument শিংগী মনুংদা মফম অমা কল্পে। Swati Muni মালেমগী মমিং লৈৱবা লাইৱিক ইৱস্তা Bharat Muni গী Bharat Natya Sastra গী গুৱু দেবনা ইন্দিয়াগী পুং মখল অহুম পুথোক্ৰুঙ্গী ৰাৱি য়াওঁৱি।

মতাং অসিদা Swami Prajnanananda না ইবা Historical Development of Indian Music তা অসুম্নসু ইবৰশ্মী। A NOTE : I would like ascribe the date of Muni Bharata, the author of the Natyasastra, to "3rd Century B.C. to 2nd Century A.D." instead of 2nd Century A.D. as has already been mentioned in my books. Therefore, I request the readers to correct and read the date accordingly.

কৱন্না Bharat Muni গী Guru Dev Swati Muni না ইন্দিয়াগী পুং মখল অহুম পুথোকথি : ভাৱতিয়া সঙ্গিকী লীৱৰা লাইৱিক Bharat Natya Sastra গী 43^থ Verse তা Swati Muni না মান্দৱা পুং অহুম পুথোকথিবগী অসুম্না ইবৰশ্মী। নোংমা নোংজু থাগী নুমিানংইৱৈৱম অমদা Swati Muni না পুত্ৰি অমদা ঈশিং শোকপা লেংখোৱকথি। মহাৱুৱা ঈশিং শোকফম যৌৱৰা মতমদা নোং তাবা হৌৱকথি। Swati Muni না ঈশিং শোকপা পুত্ৰি অদু থম্বালনা পীক থন্না হৌৱশী অমদি থম্বালশিংদুদী মনাশিং অদুসু অপা-অথা মান্দবনা থম্বাল মনাশিং অদুগী মখক্তা তাৱকপা নোংলিকশিং অদুসু মখোল অমত্তা মানৱমদে। লোয়ন-লোয়ননা নোংখক্তগী তাৱক্ৰিবা নোংলিকশিং অদুসু অটৌ-পিশক নাইবনা মৱম ওঁইবনা মখল-মখলগী চাউবা পিকপা মান্দৱা নোংলিকশিং অমদি থম্বাল লৈকাকশিদগী থোৱকপা খোয়থুম্মৱৰা খোঞ্জেলশিং অদু তাৱকদা Swati

Muni গুৰুবিৱশ্মী। অপীকপা ময়ায় ওঁইবা মথোম ময়াম অদু তাৱকদগী Swati Muni Dhayan তৌবা হৌই অদুগা কৱি কৱস্তা পোংশক অমা পুথোকাসিগে হায়না খল্লশ্মী। মহাৱুৱা মহাকী আশ্ৰমদা হল্পৱুৱগা গন্তীৱ (খোঞ্জেলদা), মধুৱ (অমেংবা) খোঞ্জেলদা য়াম্ম ধ্যান তৌৱশ্মী। মসিগা লোয়ন-লোয়ননা মখল মখলগী খোঞ্জেল থোকপা পুং মখলশিং লৈবাক্ৰা শাবা পুসকৱ হায়না খঙনবা Percussion Instrument Vishwakarma না শাৱশ্মী। হায়ৱিবা Vishwakarma না শাৱিবা পুংশিং অসি লাইয়ামশিংগী পুং ‘দুদুভি’ গী মওং য়েংলগা আলিংগ্যা, উখৰিক অমসুং আংকিক হায়না মান্দৱা মখল নংত্ৰগা মওং অহুমদা লৈবাক্ৰা শৱশ্মী। Swati Muni না Tripushkara হায়ৱিবা মওং মান্দৱা পুংশিং অসি দিজাইন তৌবদা Pushkara হায়ৱিবা Percussion Instrument মখল অসিবু Pushkaritrya হায়নসু খঙনৈ। Pushkara হায়ৱিবা Percussion Instrument অসি Dundubi কৌবা লাইয়ামশিংগী পুন্দগী মওং মতৌ লৌৱগা শাবনি। Swati Muni গী ৰাখলদা অপীকপা, ময়ায় ওঁইবা, অটৌবনচিবা নোংলিকশিং অপাৰা, ময়ায় ওঁইনা থাৰা অমদি ঙ্গাইদী থাৰা থম্বাল লৈনাশিংদা তাৱকপদা মখল মথেলগী মান্দৱা খোঞ্জেলশিং থোকফম থোকই। নোংজু থাগী মতমদা Swati Muni না থম্বাল লৈনাদা নোংলিক্ৰা থিকপগী খোঞ্জেল তবগা লোয়ন-লোয়ননা মখল-মখলগী নোং খোংবগী খোঞ্জেল তাৱকদগী মখল মখলগী পুংখোল Tripushkara কৌবা মান্দৱা পুং মখল অহুমদা পুথোকই। Tripushkara হায়বগী ৰাহহ্ৰোক্তি Tri হায়বদি অহুম হায়বনি অদুগা Pushkara হায়বগী ৰাহহ্ৰোক্ত পুং হায়বনি। অদুগা অপীকপা ইৱিকশিং অমদি য়াইমৱপ ওঁইবা ইৱিকশিংনা থম্বাল লৈকাদা থিকপদা য়াম্মা নুংশিৰা অমদি য়াইমৱপ ওঁইবা নুংশিৰা খোঞ্জেলশিানা অতাবা মীয়াম্বু নুংগুইহল্লি। গন্তীৱ ওঁইবা অকনবা, অয়াকপা, অহৌবনচিবা পুংলোনশিদিং নোংজু থাগী মতমদা অচ্ৰোৱা, য়াইমৱপ ওঁইবা অমদি অহৌবা ব্ৰজশিংগী খোঞ্জেলশিংদগী

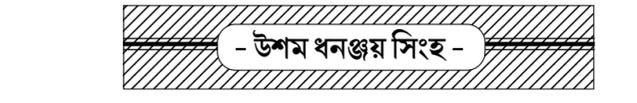

মতৌ তহ্ননি। হায়ৱিবা অহৌবনচিবা, য়াইমৱপ ওঁইবা অমদি য়াম্মা মেংবা পুংলোনশিং অসি য়েৱিৰা মান্দৱা পুং মখল অসিবু Tripushkara হায়না খঙনৈ। মসি Mridaanga, Mrida হায়বদি লৈবাক হায়বনি অদুগা Anga হায়বনা বোদি হায়বনি। মসিনা তাল্কৰিস Bharat Natya Sastra গী মতমদা পুংশিং অসি মান্দৱা মখল অহুম থোক্ৰ লৈবাক্ৰা শাৱগা য়েৱশ্মী হায়বগী খুদমনি।

Dundubi হায়ৱিবা পুং অসি Tripushkara গী মমাঙদা হানা পুথোক্ৰশ্মী অদুগা লোয়ন-লোয়ননা হায়ৱিবা পুং অসি নীংশিংবা খোক্ত্ৰিঙে মতমদগী ইন্দিয়াদা য়ৈনৱকই। হায়ৱিবা পুং অসি বৈদিগ যুগকী মমাঙদগী য়েবা হৌৱকই। লোয়ন-লোয়ননা মসি বৈদিগ যুগকী মমাঙদগী লৈৱক্ৰবা Percussion Musical Instrument অমসুনি। হায়ৱিবা পুং অসি শা লানগী মতম, জয় ওঁইবা মত্মচিৎবদা য়ৈনৱশ্মী।

মতেং লৌজথিবশিং :- 1. Dr. Yogamaya Sukla 2. Swami Prajnanananda☪

মণিপুৱনা ইন্দিয়াদা তিল্লবা মতুংদা ওঁইৱশ্বা লৈগাক - ১৩

আৱ কে দোৱেন্দ্ৰো সিংহনা মাগী অনীশুৰা মিনিষ্ট্ৰি জুলাই ২৩, ১৯ ৭৫দা ৰাশকথি। মাগী মিনিষ্ট্ৰি অসিদা কেবিনেট থাজ ৭, মিনিষ্টৱ ওফ ষ্টেটকী থাজা ৯নি।

কেবিনেট মিনিষ্টৱশিংনা পায়ৰা ফমশিং (২৩/৮/৭৬তা)

১) শ্ৰী আৱ কে দোৱেন্দ্ৰ : চীফ মিনিষ্টৱ-

(ক) কনফিদ্দেলিএল অমসুং কেবিনেট দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) হোম দিপাৰ্টমেণ্ট (গ) সেক্ৰেটৰিয়েট এদমিনিষ্ট্ৰেশন দিপাৰ্টমেণ্ট (ঘ) এপোইন্টমেণ্ট এন্দ্ এদমিনিষ্ট্ৰেশন দিপাৰ্টমেণ্ট (ঙ) লো দিপাৰ্টমেণ্ট (চ) ভিজিলেন্স দিপাৰ্টমেণ্ট (ছ) প্ৰাইম্ দিপাৰ্টমেণ্ট (জ) ফুদ্ এন্দ্ সিভিল সপ্লাইজ দিপাৰ্টমেণ্ট (ঝ) পব্লিক ৱাৰ্ক দিপাৰ্টমেণ্ট (ঞ) এৱিগেসন এন্দ্ ক্ৰুদ কন্ট্ৰোল দিপাৰ্টমেণ্ট (ত) ইলেক্ৰিসিটি দিপাৰ্টমেণ্ট (থ) ট্ৰান্সপোৰ্ট দিপাৰ্টমেণ্ট (দ) ইনফোৰ্মেসন, পব্লিসিটি এন্দ্ টুৱিৰজম।

২) শ্ৰী ৰিশাং কৈশিং : এনুক্ৰেসন মিনিষ্টৱ -

(ক) এনুক্ৰেসন দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) দিপাৰ্টমেণ্ট ওফ ট্ৰাইবেল ৰেলফেৱ এন্দ্ বেকৱাৰ্দ ক্লাসেস।

৩) আৱ কে ৱনবীৱ : ফাইনান্স মিনিষ্টৱ

(ক) ফাইনান্স দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) ৱেভ্ন্যু দিপাৰ্টমেণ্ট (গ) লেবৱ দিপাৰ্টমেণ্ট (ঘ) এন এস জি দিপাৰ্টমেণ্ট।

৪) শ্ৰী এস বিজোয় : ইন্দ্ৰষ্ট্ৰি মিনিষ্টৱ

(ক) ইন্দ্ৰষ্ট্ৰি দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) পিসচিকলচৱ (এপ্ৰিকলচৱ দিপাৰ্টমেণ্ট) (গ) ইনলেদ ক্শিৱাৰ্জ (ৱেভ্ন্যু দিপাৰ্টমেণ্ট)।

৫) শ্ৰী টি পি কিউলেংপাও - কোওপৱেসন দিপাৰ্টমেণ্ট

(ক) কো ওপৱেসন দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) সী দি এন্দ্ ক্ৰৱেল দিপাৰ্টমেণ্ট এন্দ্ পঞ্চায়টি ৱাজ দিপাৰ্টমেণ্ট

৬) শ্ৰী এম মেঘাচন্দ্ৰ - মেদিকেল মিনিষ্টৱ

(ক) মেদিকেল, হেল্থ এন্দ্ ফেমিলি প্ৰাইম্ দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) এ এন পি (সী দি এন্দ্ ক্ৰৱেল দিভলপমেণ্ট এন্দ্ পঞ্চায়টি ৱাজ দিপাৰ্টমেণ্ট) (গ) ফোৱেষ্ট দিপাৰ্টমেণ্ট

৭) শ্ৰী এন গৌজাগিন - এপ্ৰিকলচৱ মিনিষ্টৱ

(ক) এপ্ৰিকলচৱ দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) এনিমেল হাজবেদৱি এন্দ্ ভেটিৱিৱনি দিপাৰ্টমেণ্ট (ইন্ক্লুদিং দাইৱি ফাৰ্মিং) (গ) আই এ দি পি (নুংবা প্ৰোজেক্ট) দিপাৰ্টমেণ্ট ওফ ট্ৰাইবেল এন্দ্ বেকৱাৰ্দ ক্লাসেস ৱেলফেৱ

মিনিষ্টৱ ওফ ষ্টেট (তাং ২০/১/৭৬তা)-

১) শ্ৰী হানখোমাং হাওৰ্কিপ - (ক) এনুক্ৰেসন দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) ট্ৰাইবেল দিপাৰ্টমেণ্ট (গ) পি দব্লিযু দি।

২) শ্ৰী আৱ কে থেখো - (ক) পি দব্লিযু দি (খ) এপ্ৰাইদ নুত্ৰিসন প্ৰোগ্ৰাম

৩) শ্ৰী ঐচ টি খুম্ৰাম - (ক) মেদিকেল, হেল্থ এন্দ্ ফেমিলি প্ৰাইম্ সাৰ্ভিসেস (খ) কো ওপৱেসন

৪) শ্ৰী আশ্ৰাফ অলি - (ক) এপ্ৰিকলচৱ দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) এনিমেল হাজবেদৱি এন্দ্ ভেটিৱিৱনি দিপাৰ্টমেণ্ট (গ) পিসচিকলচৱ

৫) শ্ৰী এম গৌৱামনি - (ক) ট্ৰান্সপোৰ্ট দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) লোকল সেৰ্ফ গৱৰ্ণমেণ্ট

৬) শ্ৰী এম ইবোতোস্তী - (ক) ৱেভ্ন্যু দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) লেবৱ দিপাৰ্টমেণ্ট

৭) শ্ৰী কে ঐচ ৱাথা - (ক) ফুদ্ এন্দ্ সিভিল সপ্লাই দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) পব্লিসিটি, ইনফোৰ্মেসন এন্দ্ টুৱিৰজম

৮) শ্ৰী কে ঐচ নিমাইচাদ্ - (ক) ইলেক্ৰিসিটি দিপাৰ্টমেণ্ট (২) ফোৱেষ্ট দিপাৰ্টমেণ্ট

৯) শ্ৰী এস বিৱামনি - (ক) ইন্দ্ৰষ্ট্ৰি দিপাৰ্টমেণ্ট (খ) স্পোৰ্টস এন্দ্ কলচৱ

ইন্দিয়াগী প্ৰসিদ্দেণ্টনা জুন ২৬, ১৯ ৭৫দা নেসনল ইমজেক্সি লাউথোকথি। ইমজেক্সি লাউথোকপা অসিবু চীফ মিনিষ্টৱ অমসুং অতৈ মন্ত্ৰিশিংনা শ্বাগং তৌথি অমসুং প্ৰসিদ্দেণ্ট অমসুং প্ৰাইম মিনিষ্টৱবু মতাং চানা দেমোক্ৰেসি কন্ৱবগী খোঙথাং অসি লৌখংলকথিবা অসিগীদমক্তা খাগংথি। ব্ৰেদ য়ুনিয়ন, এসোসিএসন কয়ানসু খাগংথি।

লৈগাক তৰু-তনানবা ওঁইনা চীফ মিনিষ্টৱনা মাগী কেবিনেটকী মৰুপ-মপাংশিং অমসুং সেক্ৰেটৰিয়েটকী মকোকশিংবু থবক কন্না শুনবা হয়থি। মন্ত্ৰিশিংনা মথোয় মথোয়গী মখাদা লৈবা ওফিসশিংদু য়েংশিল্লশ্মী। থেংনা লাকপা নংত্ৰগা তেইনা ওফিস কাদবশিং থবক্তগী পোখাহনবা ফাওবা তৌথি। শেঞ্জা থুমজা থিংনবা গৱৰ্ণমেণ্ট ওফিসশিংদা অকনবা মীংয়েং চঙথি। ইলেক্ৰিসিটী এগজিকুটিভ এঞ্জিনিয়ৱ অনী, এসিষ্টেণ্ট এঞ্জিনিয়ৱ ৩ সস্পেন্দ তৌথি। মথৌদা যৌশাদাবা, মৱম চাদনা কাদবগীদমক চীফ এগজিকুটিভ ওফিসৱ অমা, মেদিকেল ওফিসৱ অমা সস্পেন্দ তৌথি। শেঞ্জা থুমজা তৌবগী মৱালদা সুপৱিৱেণ্টিং এঞ্জিনিয়ৱ (ইলেক্ৰিসিটি) অমসুং দিৱেষ্টৱ ভেটিৱিৱনি এন্দ্ এনিমেল হাজবেদৱি সাৰ্ভিসকী মখক্তা দিপাৰ্টমেণ্টল প্ৰোসিদিং লৌখংথি।

দিৱেষ্টৱ ইনফোৰ্মেসন এন্দ্ পব্লিক ৱিলেসনবু ওখোৱাইজ ওফিসৱ ফোৱ সিনসৱিটিজ ওঁইনা হাপথি। লোকল দেলিজ, ৱিকলিজ, ফোৰ্টনাইলিজ, মছলিজ খুদিংমক শ্ৰী সেন্সৱসিপ তৌহনথি। লময়ানবা হায়বা পান মণিপুৰী য়ুথ লীগনা ফোঙবা থাগী চেফোং অদুগী জুলাই থাগী ইসু অদু সেন্সৱসিপ গাইদ লাইন ইন্দ্ৰবগীদমক্তা মংথি। মৱম চাদনা পংই ইশনবা তৌদনবা নুত্ৰিতগী ফোঙবা চেফোং খৱসু ৱাৰ্নিং তৌথি।

পুলিসনসু লমচং কান্বা অমদি এণ্টি সোসল ওঁইবা মীওঁইশিংগী মায়েক্তা খোঙজং কয়া চঙশনিথি। মীওঁই ১৬১ বু যু থল্লুগা গাওশিৱৰা, খংন-চৈনবগীদমক্তা ফাগংথি। মৱমচং চুমদবা নুপী দজনমুকুসু ফাগংথি। মীওঁই চ’দি DISIR গী মখাদা ফাদুনা থমথি। মীওঁই ৮ অমসু MISA গী মখাদা ফাথি। ‘অগ্ৰৱ ৩সু ফাথি। য়ু শুংফম কয়াদসু ৱোদ তৌথি। লুপা ৪০০০গী য়ু শুংবদা শীজিৱৰা খৃশু খৃংলায় ফাগংথি।

প্ৰাইম মিনিষ্টৱ ইন্দিৱা গাক্কাগী ব্লেণ্ট পোইন্ট ইকোনোমিক প্ৰোগ্ৰাম মপুং ফনা পায়খংনবা পব্লিক